

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A VIII-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
SENTINȚA CIVILĂ NR.2981
ȘEDINȚA PUBLICĂ DIN DATA DE 15.04.2011
CURTEA CONSTITUITĂ DIN:
PREȘEDINTE: BÎCU VASILE
GREFIER: CONSTANTIN DOINA

Pe rol fiind acțiunea în contencios administrativ formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, în contradictoriu cu pârâtul PISICĂ CLEMENT, având ca obiect acțiune în constatare.

La apelul nominal făcut în ședință publică a răspuns reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității prin consilier juridic [REDACTED] în baza delegației de reprezentare depusă la fila 72 dosar, lipsă fiind pârâtul Pistică Clement.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a expus referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care:

Reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității, prin consilier juridic, declară că nu mai are alte cereri de formulat sau probe de administrat.

Nemaifiind alte cereri de formulat sau probe de administrat, Curtea constată cauza în stare de judecată și acordă cuvântul pe fond.

Reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității prin consilier juridic, solicită admiterea acțiunii în constatarea existenței calității de lucrător Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Pistică Clement, având în vedere că din probatoriul administrat în cauză sunt întrunite condițiile prevăzute de art.2 lit.a din O.U.G.nr.24/2008. În calitate de ofițer al Securității, prin activitățile desfășurate reclamantul a furnizat informații Securității care au îngădit drepturi și libertăți fundamentale recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată, dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, dreptul la viață privată.

Curtea declară dezbaterile închise și reține cauza spre soluționare.

CURTEA

Prin cererea înregistrată la 18.05.2010, reclamantul Consiliul Național pentru Studiarea Arhivelor Securității a chemat în judecată per pârâtul PISICĂ CLEMENT solicitând să se constate calitatea acestuia de lucrător al Securității.

În motivarea cererii, reclamantul a arătat că prin cererea nr. P 5716/07/11.06.2009, adresată C.N.SAS. de către doamna [REDACTED] se solicita verificarea, sub aspectul constatării calității de lucrător al Securității, pentru ofițerii sau subofițerii care au contribuit la instrumentarea dosarului fond informativ nr. I 210224 (cotă C.N.SAS.). În acest dosar, pârâtul a întocmit documente care se află la voi. 1, fila 228. Ținând cont de prevederile art. 1 alin. 7 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, cererea formulată este legală.

În fapt, așa cum rezultă din cuprinsul Notei de Constatare nr. DI/I/254/27.01.2010, precum și al înscrisurilor atașate, pârâtul a avut gradele de locotenent (1970), locotenent

major (1975), maior (1986,1987,1(șef al Securității Orașului Roșiorii de Vede din cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Teleorman (1986,1988,1987).

În această calitate, pârâtul a dirijat o sursă aflată în legătura sa pe lângă o persoană urmărită de către Securitate pentru „manifestări la adresa orânduirii socialiste”. Astfel, pârâtul a instruit colaboratorul, după cum urmează: „să ne stabilească concepțiile și comentariile pe care acesta le face în legătură cu sistemul de organizare a învățământului de la noi în țară; persoanele cu care are relații mai apropiate. În acest sens i s-a indicat să se apropie mai mult de obiectiv, să-i câștige încrederea, astfel putând ajunge la discutarea problemelor ce ne interesează”.

De asemenea, pârâtul a aprobat deschiderea dosarului de urmărire informativă pentru o persoană semnalată că „în diferite împrejurări îndeosebi pe navetă pe ruta Roșiori de Vede - Alexandria, în prezența mai multor persoane a colportat emisiunile ostile țării noastre transmise de posturilor de radio reacționare <Europa Liberă> și <Vocea Americii> și a făcut totodată afirmații denigratoare, unele grave, cu privire la politica partidului și statului nostru”. Pe cale de consecință, pârâtul a aprobat o serie de măsuri informativ - operative, cum ar fi:

- > dirijarea rețelei informative pentru a stabili „a stabili ce comentarii face P. G. și cum le interpretează, și anturajul pe care-l are”;
- > interceptarea corespondenței și a convorbirilor telefonice;
- > „studierea deplasărilor efectuate de acesta în țară pentru a vedea dacă a mai contactat persoane cu care a fost în detenție. Același lucru se va urmări și la domiciliul său”.

Mai mult, în calitatea sa de lucrător de Securitate, pârâtul a recrutat un informator „în scopul cunoașterii preocupărilor și tendințelor din rândul tineretului concentrat la liceul din orașul Videle”.

Așa cum reiese din toate documentele cuprinse în Nota de Constatate amintită anterior, activitatea pârâtului se remarcă prin acțiunile ce au avut ca efect îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Reclamantul opinează astfel că activitățile desfășurate de către pârât, în calitate de angajat al fostei Securități, au îngădit următoarele drepturi și libertăți fundamentale ale omului, recunoscute și garantate de legislația în vigoare la acea dată:

> dreptul la inviolabilitatea domiciliului, secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 32 și art. 33 din Constituția României din 1965, art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului;

> dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzut de art. 28 din Constituția România din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului. Pentru argumentele prezentate anterior, considerăm că sunt asigurate condițiile impuse de legiuitor prin art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, pentru a se putea constata calitatea de „lucrător al Securității”. Astfel, norma citată impune îndeplinirea următoarelor condiții pentru a se putea reține calitatea invocată:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989. Or, în speța dată, această condiție este asigurată deoarece pârâtul a avut gradele de locotenent (1970), locotenent major (1975), maior (1986, 1987, 1988) și funcția de șef al Securității Orașului Roșiorii de Vede din cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Teleorman (1986,1987,1988).

2. În calitatea menționată la punctul 1, să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului. Și această condiție este asigurată prin acțiunile expuse pe larg anterior.

Așa cum se poate observa, toate măsurile întreprinse de către pârât au încălcat flagrant drepturi și libertăți fundamentale ale omului garantate prin legile în vigoare și la acea dată. Acțiunile întreprinse de către pârât au presupus încălcări grave ale dreptului fundamental la viață privată, încălcând astfel și dreptul la libera exprimare.

În drept, reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe conținutul art. 1 alin. 7, art. 2 lit. a, art. 8 lit. a, art. 11 alin. 1 din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, coroborate cu art. 27 alin. 1 și alin. 5, art. 35 alin. 5 lit. a din Regulamentul de organizare și funcționare al C.N.SAS., adoptat prin Hotărârea Colegiului C.N.SAS. nr. 2/2008, precum și pe dispozițiile art. 112 al Codului de Procedură Civilă.

La 14.01.2011, pârâtul a depus întâmpinare, solicitând respingerea cererii ca nefondată.

Pe cale de excepție, pârâtul a invocat neconstituționalitatea O.U.G. nr. 24/10.03.2008, respectiv a Legii nr. 293/28.11.2008 pentru următoarele considerente:

a) încălcarea gravă a principiului prezumției de nevinovăție pentru cadrele de informații ale Securității.

Dispozițiile art. 2 lit. a) din O.U.G! nr. 24/20078 lasă loc la o interpretare abuzivă, în sensul de a se pune semnul egalității între calitatea de lucrător al Securității, pe de o parte, și desfășurarea de activități prin care s-au suprimat ori îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului, pe de altă parte. Din modul în care este formulat textul rezultă că este lucrător al Securității persoana care:

- a avut calitatea de ofițer sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989;
- a desfășurat activități prin care a suprimat sau îngrădit drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

În același timp, art. 2 al O.U.G. creează premisele unei forme de răspundere morală și juridică, pentru simpla participare la activitatea fostelor servicii de informații, fără a se stabili vreoaică formă de vinovăție. Prevederile respective nu iau în considerare faptul că ofițerii au desfășurat activități în cadrul atribuțiilor de serviciu, acestea fiind înscrise în actele normative din etapa respectivă, ca atribuții ale instituției, ale unității și ale postului pe care erau încadrați, făcând parte din metodologia de lucru caracteristică tuturor serviciilor de informații.

În plus, prin semnificația dată termenilor și expresiilor din art. 2 al ordonanței, se induce ideea prezumției de vinovăție pentru toți lucrătorii fostei Securități ca urmare a apartenenței la această structură, fapt de natură să aducă prejudicii demnității și integrității unor persoane nevinovate, inclusiv posibile prejudicii de ordin material.

Astfel, se încalcă prezumția de nevinovăție prevăzută de dispozițiile art. 23 alin. (11) din Constituția României, potrivit căreia „Până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești de condamnare, persoana este considerată nevinovată”, aceasta fiind înlocuită cu prezumția de vinovăție colectivă, ceea ce contravine, în mod evident, prevederilor constituționale menționate.

b) Acordarea unor atribuții jurisdicționale CNSAS.

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității trebuie să fie doar o autoritate administrativă autonomă, fără nici un el de atribuții jurisdicționale, al cărui unic scop să fie acela de a permite cetățeanului accesul la propriul dosar. În alți termeni, CNSAS trebuie să fie doar „un depozitar și un administrator” al dosarelor și documentelor întocmite de fosta Securitate

Din lectura atentă a textului O.U.G. nr. 24/2008 rezultă că aceasta creează posibilitatea ca CNSAS să se substituie unei instanțe judecătorești, prin faptul că structurile sale interne, inclusiv Colegiul, emit evaluări și constatări care sunt de competența unei instanțe judecătorești și care pot produce ipso facto efecte juridice.

Instanța de contencios administrativ are doar un rol formal, întrucât nu face altceva decât să certifice, ulterior, ceea ce deja a constatat această instituție.

Concret, O.U.G. nr. 24/2008 abilitază CNSAS să:

- desfășoare activități de verificare a documentelor și informațiilor referitoare la anumită persoană și, implicit, să analizeze și să stabilească forța probantă a acestora, pentru a le prezenta ulterior instanței de judecată (art. 6 alin. 1);
- întocmească note de constatare cu privire la calitatea de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia (art. 7 alin. 1);
- promoveze acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia (art. 8 alin. 1 lit. a);
- participe în procese, prin Direcția juridică din subordine, pentru susținerea acțiunilor în constatare, atât în fața primei instanțe, cât și în fața celei de recurs (atribuție ce rezultă implicit din prevederile art. 8 alin. 1 lit. a, art. 11 alin. 1 și 2 etc.);
- depună la dosarul cauzei copii certificate de pe documentele aflate în arhiva CNSAS (art. 11 alin. 3);
- utilizeze și alte categorii de surse, precum arhive străine sau mărturiile unor cetățeni străini (art. 15 alin. 2).

În legătură cu acest ultim aspect, trebuie observat că mărturia, respectiv declarația de martor este un act juridic, din punct de vedere al dreptului civil, și un mijloc de probă, din punct de vedere al dreptului procesual civil. Așadar, utilizând mărturiile unor cetățeni străini, CNSAS nu face altceva decât să administreze probe, pentru că este evident faptul că aceste „mărturii” trebuie consemnate în documente (declarații, memorii, note etc.) care, ulterior, pot fi folosite în fața instanțelor de judecată competente, ca mijloace probă.

În concluzie, CNSAS nu este doar o autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții jurisdicționale, așa cum se acreditează în preambulul O.U.G. nr. 24/2008, ci exercită o jurisdicție specifică, în contradicție cu dispozițiile art. 126 alin. 5 din Constituția României și adoptă un verdict privind calitatea de lucrător al Securității care implică ipso facto și vinovăția de „poliție politică”. Prin urmare, CNSAS are competența de a stabili existența unei vinovății, în rol de „primă instanță” cu atribuții jurisdicționale propriu-zise.

c) Subrogarea CNSAS în dreptul cetățeanului de a avea acces liber la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime.

CNSAS nu trebuia să fie abilitat prin lege să introducă acțiuni în justiție pentru constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, acest drept trebuind să aparțină exclusiv cetățeanului care se consideră vătămat ca urmare a eventualelor acțiuni abuzive ale unor lucrători din fosta Securitate, singurul în măsuri să aprecieze asupra prejudiciilor suferite.

Prin introducerea unor acțiuni în constatare, CNSAS se subrogă în dreptul cetățeanului de a avea acces liber la justiție pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime, garantat prin dispozițiile art. 21 alin. 1 din legea fundamentală.

Mai mult, art. 21 alin. 2 din Constituție stipulează că „Nici o lege nu poate îngreuna exercitarea acestui drept”.

Ori, de vreme ce dispozițiile art. 8 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 stabilesc dreptul CNSAS de a „dispune Direcției juridice introducerea unei acțiuni în constatare a calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia”, înseamnă că cetățeanul este privat de dreptul său constituțional de a se adresa liber și neîngreunat justiției, drept pe care, la libera sa apreciere, poate să-1 exercite sau nu.

Pentru promovarea unei astfel de acțiuni, CNSAS ar trebui să fie mandatat în acest sens, pentru fiecare caz în parte, de cetățeanul care se consideră vătămat într-un drept al său ori într-un interes legitim, potrivit dispozițiilor procesual civile referitoare la prezentarea părților în judecată.

Neconstituționalitatea dispozițiilor O.U.G. nr. 24/2008 în raport de art. 21 alin. 1 din Constituție se fundamentează pe faptul că textul constituțional menționat înțelege să califice sau, altfel spus, să personalizeze calitatea de beneficiar al accesului liber la justiție, condiționând-o de apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime proprii. Așadar, în viziunea legiuitorului constituțional, astfel cum rezultă din interpretarea literală a textului, numai la prima vedere, titularul calității procesuale active este nedeterminat, putând fi orice persoană, întrucât, în continuare, textul precizează că o asemenea calitate este subsecventă exclusiv apărării drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale acestuia. În sensul și sub aspectul evidențiat, norma constituțională este restrictivă. Aceeași concluzie este în egală măsură valabilă și cât privește art. 52 alin. 1 din Constituție care reglementează de o manieră specifică, proprie domeniului supus incidenței sale, acela al contenciosului administrativ, legitimarea procesuală activă, supunând-o, însă, aceleiași condiționări principale.

Or, așa fiind, consacarea, prin art. 8 alin 1 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008 a dreptului CNSAS de a dispune introducerea unei acțiuni în constatarea calității de lucrător al Securității sau colaborator al acesteia contravine textelor constituționale de referință menționate.

Contradicția nu rezidă într-o restrângere arbitrară, pe calea reglementării legale, a accesului liber la justiție, ci într-o extindere nepermisă a sferei titularilor acestui drept, dincolo de limitele sale constituționale, astfel cum rezultă din formula redacțională a textelor de referință.

Mai mult, un asemenea demers este contrar scopului și rațiunii de a fi al CNSAS, respectiv de autoritate administrativă autonomă care poate asigura numai dreptul de acces al cetățeanului la propriul dosar, urmând ca, după studiere, cetățeanul care se consideră vătămat în drepturile ori în interesele lui legitime să acționeze în cunoștință de cauză.

Totodată, menționează că, potrivit legii, acțiunea CNSAS este subsecventă sesizării persoanei fizice, titular al dreptului de acces liber la justiție, care, pe această cale, l-ar fi mandatat să acționeze în numele și interesul său, o asemenea construcție fiind invalidată de o serie de principii și concepte juridice fundamentale, ca și de însăși economia reglementării căreia i se subordonează.

Astfel, dacă, incontestabil, solicitarea cetățeanului de acces la propriul dosar, modalitate concretă de valorificare a dreptului constituțional de petiționare, consacrat de art. 51 din Constituție, ar conferi CNSAS valența juridică a unei împuterniciri constitutive de mandate, ar însemna a excede cadrulul și finalității reglementării. Într-adevăr, nu se vede cum obligația autorităților de a răspunde la petiții în termenele și condițiile stabilite potrivit legii, prevăzută de alin. 4 al textului constituțional mai sus menționat, ar putea fi convertită în posibilitatea respectivelor autorități de a se substitui petiționarului și a exercita, în numele și interesul acestuia, dreptul de acces liber la justiție, fără ca reglementarea legală care ar consacra-o să nu contravină premisei sale constituționale.

Tot astfel, dacă legitimitatea procesuală activă a CNSAS este consecutivă unui mandat conferit de petiționar, introducerea de drept a acestuia din urmă în proces, în calitate de reclamant, apare lipsită de orice justificare, iar consacarea sa legală infirmă întreaga construcție teoretică.

Așa fiind, nu putem decât să constatăm că reglementarea legală criticată convertește, nu doar fără temei constituțional, ci chiar împotriva acestuia, dreptul de acces liber la justiție într-o obligație, încălcând în mod evident prevederile art. 21 alin. 1 și art. 52 alin. 1 din Constituție.

d) Subrogarea de către CNSAS și a instituției Avocatului Poporului.

Dispozițiile art. 8 alin. 1, lit. a și cele ale art. 11 alin 1 din O.U.G. nr. 24/2008, prin care se stipulează dreptul CNSAS de a introduce acțiuni în constatarea calității de lucrător

al Securității sau de colaborator al acesteia, sunt neconstituționale și în raport cu dispozițiile art. 58 alin. 1 din Constituția României, întrucât CNSAS se subrogă instituției Avocatului Poporului, creată special pentru „apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice”, care „își exercită atribuțiile din oficiu sau la cererea persoanelor lezate în drepturile și libertățile lor, în limitele stabilite de lege”.

e) Neacordarea cadrelor de informații ale Securității vizate, a dreptului de a se apăra în fața Colegiului C.N.S.A.S.

Pe de altă parte, O.U.G. privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității este neconstituțională ca urmare a faptului că nu prevede posibilitatea persoanei verificate de a se apăra în fața Colegiului CNSAS.

Astfel, deși Colegiul CNSAS emite note de constatare privind calitatea de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia, care se comunică atât persoanelor verificate, cât și persoanelor care au solicitat verificarea, în cazul verificării la cerere, cetățeanul verificat nu are posibilitatea să se apere în fața Colegiului care, în fapt, desfășoară o procedură jurisdicțională, ci doar în fața Curții de Apel București -Secția de contencios administrativ și fiscal, cu ocazia soluționării procesului referitor la acțiunea în constatare, promovată ulterior de CNSAS.

f) Desemnarea ca unică instanță de judecată a Tribunalului București - Secția Contencios Administrativ, respectiv a Curții de Apel București - Secția a VII-a Contencios Administrativ și Fiscal, după validarea O.U.G. nr. 24/10.03.2008 prin Legea nr. 293/28.11.2008.

Dispozițiile art. 11 alin. 1 din O.U.G. nr. 24/2008, cu modificările aduse de Legea nr. 293/2008, sunt neconstituționale întrucât instituie competența de soluționare în primă instanță a acțiunii în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia doar pentru Tribunalul București - Secția de Contencios Administrativ, respectiv Curtea de Apel București -Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, ca unică instanță de judecată, în timp ce adevărurile prevăzute la art. 8 alin. 1 lit. b și art.9 pot fi contestate în fața instanței de contencios administrativ competentă teritorial de orice persoană interesată, în termen de 30 de zile de la publicarea lor pe pagina de internet CNSAS.

Așadar, în timp ce pentru constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia se stabilește o competență exclusivă de soluționare în primă instanță la nivelul Secției de Contencios Administrativ a Curții de Apel București, îngrădindu-se astfel, în mod deliberat, accesul persoanelor verificate la celelalte instanțe de contencios administrativ din țară, în cazul adevărurilor sus-menționate, acestea pot fi contestate în fața instanței de contencios administrativ, competentă teritorial, de la nivelul întregii țări.

Ca urmare a unei astfel de reglementări, persoanei verificate i se îngrădește posibilitatea de a-și exercita dreptul de apărare la o instanță de judecată apropiată de domiciliul său, aceasta fiind, de cele mai multe ori, în imposibilitatea de a se prezenta la Curtea de Apel București, în timp ce, în mod paradoxal, pentru celelalte persoane interesate se creează o situație privilegiată, întrucât pot contesta o adevărită emisă de CNSAS la alte instanțe de contencios administrativ, conform competenței teritoriale.

Astfel, prin reglementarea voit contradictorie a art. 10 alin. 2, comparativ cu art. 11 alin 1 din O.U.G. nr. 24/2008, se creează o „inegalitate de tratament juridic”, în flagrantă contradicție cu dispozițiile art. 16 din Constituția României, potrivit cărora „cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”.

g) Lipsa competenței materiale a instanțelor de contencios, care, sesizate în orice mod de orice petent/instituție sau entitate, nu pot examina sau nu se pot pronunța pe aspecte sau fapte ce țin de regulamentele sau comandamentele specifice militare.

Constituția din 2003, la art. 126 alin.6, prevede explicit: „Controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, pe calea contenciosului administrativ, este garantat, cu excepția celor care privesc raportul cu Parlamentul, precum și a actelor de comandament militar”.

De aceea, calitatea și constatarea calității de „ofițer al Securității” trebuie stabilită, identificată și analizată/privită din punctul de vedere al actelor materiale și a activității de regim militar, supusă regimului ordinelor și regulamentelor militare, depunerii unui jurământ militar și structurată pe o ierarhie și acte de comanda, nesupuse jurisdicției de contencios administrativ.

Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 definește la art.2 lit. a actul de comandament cu caracter militar, drept actul administrativ referitor la problemele strict militare ale activității din cadrul forțelor armate, specifice organizării militare, care presupun dreptul comandanților de a da ordine subordonaților în aspecte privitoare la conducerea trupei, în timp de pace sau război sau, după caz, la îndeplinirea serviciului militar.

Totodată, la art.5 pct. 1 lit. a se stipulează că nu pot fi atacate în contencios administrativ actele de comandament cu caracter militar și cele care privesc apărarea securității naționale (precizez că această excepție a fost ridicată și de Avocatul Poporului cu ocazia dezbaterilor pe tema neconstituționalității Legii 187/1999, însă prin Decizia 51/2008 Curtea Constituțională nu s-a pronunțat asupra acesteia. Apreciază că și-a păstrat valabilitatea și cu privire la O.G. 124/2008).

Excepția de competență materială a instanței sesizate în cauza rezultă și din aceea că este chemată să se pronunțe asupra unor fapte de natură penală, infracțiuni descrise în Codul Penal cum ar fi: trecerea frauduloasă a frontierei, abuzul în serviciu prin îngrijirea drepturilor constituționale sau a libertăților cetățenești, etc.

Calitatea de „ofițer al Securității”, în înțelesul O.U.G.24/2008 trebuie raportată la acte și fapte concrete/acțiuni sau activități ce au suprimat sau îngrijit drepturi și libertăți fundamentale; acte ce trebuie să fie, să existe în timp, să fie executate de subsemnatul, în timpul serviciului, fără drept, prin abuz sau nelegal.

Aceste fapte nu pot fi decât infracțiuni și nu pot fi analizate, probate, evaluate sau condamnate în final de o instanță de contencios administrativ ci numai de organe de urmărire penală.

h) Excepția de necompetență materială a instanței sesizate în cauză rezultă și din faptul că aceasta este chemată să se pronunțe asupra unor fapte de natură penală, infracțiuni descrise în Codul Penal, cum ar fi : abuzul în serviciu contra intereselor persoanei, violarea secretului corespondenței, interceptarea ilegală/abuzivă a convorbirilor telefonice, violarea domiciliului, cercetarea abuzivă etc.

Ori faptele imputate mie, desfășurate de altfel legal, în conformitate cu ordinele și instrucțiunile care reglementau activitatea de informații la acea dată, nu ar putea fi decât infracțiuni și, prin urmare, asupra lor nu se poate pronunța o instanță de contencios administrativ.

Pe fond, pârâțul solicită respingerea cererii ca nefondată pentru următoarele:

a) În calitate de militar și cadru de informații, s-a conformat prevederilor Statutului corpului ofițerilor, aprobat prin HCM nr. 924/1964, care prevedea obligația cadrelor militare să fie loiale și devotate statului român, să respecte jurământul militar și prevederile regulamentelor militare, să execute întocmai și la timp ordinele comandanților și ale șefilor.

Ca orice serviciu de informații, Departamentul Securității Statului era organizat având la bază legi sau decrete ale Consiliului de Stat, iar activitatea specifică era reglementată strict prin ordine și instrucțiuni scrise de linie ale ministrului de interne sau ale șefului D.S.S., care aveau caracter strict secret.

Cadrul legal al activității informativ-operative se regăsește în actele normative ale vremii, respectiv Constituția din 1965, cu modificările ulterioare, Codul Penal din 1968, de

asemenea, cu modificările ulterioare, Legea nr. 24/1968 privind înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Securității Statului (C.S.S.), Decretul Consiliului de Stat nr. 121/1978 privind organizarea și funcționarea Ministerului de Interne, Instrucțiunile nr. 00190/1987 ale Departamentului Securității Statului (DSS) privind organizarea și desfășurarea activității informativ-operative a organelor de securitate etc.

Menționează, de asemenea, că în nici unul dintre actele normative menționate, scopul activității de informații nu este indentificat cu susținerea puterii totalitar comuniste, ci cu apărarea securității statului.

Activitățile informativ-operative concrete erau cele din arsenalul serviciilor de informații, expres stipulate în ordinele și instrucțiunile specifice ale președintelui C.S.S./ministrului de interne/șefului DSS, care erau elaborate în baza prevederilor Constituției și ale legilor în vigoare și reglementau în detaliu munca de informații.

Instrucțiunile nr. 00190/1987, care au constituit ultimul cadru legal al activității informativ-operative înainte de decembrie 1989, valabil în mare măsură și în anii anteriori, stabileau deosebit de clar elementele de bază ale activității de informații, respectiv:

- conceptul de activitate informativă (informativ-operativă) - art. 1 alin. 2;
- formele activității informativ - operative (supravegherea informativă, verificarea informativă și urmărirea informativă) - art. 9-19;
- obiectivele activității de culegere a informațiilor și categoriile de informații vizate - art. 10 și 11;
- mijloacele specifice prin care se realiza activitatea informativă (rețeaua informativă, tehnica operativă, filajul, investigația, controlul asupra unor canale de legătură interne sau externe ce pot fi folosite în scopuri ostile, evidențele de securitate, culegerea personală de informații prin relații oficiale și legăturile operative ale ofițerilor de securitate) - art. 1 și 6;
- metodele specifice folosite în activitatea informativ-operativă (legenda informativă, combinația informativă, infiltrarea informatorului sau a ofițerului; pătrunderea secretă, percheziția secretă, dezinformarea, jocul operativ, cercetarea informativă) - art. 1, 6 și 7;
- conceptul de muncă preventivă și măsurile preventive de securitate (informarea conducătorilor de întreprinderi/instituții, pregătirea contrainformativă - individuală sau de grup, influențarea pozitivă, atenționarea, avertizarea, punerea în dezbatere publică, destrămarea, neacordarea ori retragerea avizului de securitate, amenda contravențională, întreruperea dreptului de ședere în România ori declararea ca persoane indezirabile și începerea urmăririi penale) - art. 2 lit b, 5, 12, 15,21,23-37.

În Acțiunea în constatare se susține „ca am deschis un dosar de urmărire informativă” asupra unei persoane și prin aceasta să fi încălcat drepturile și libertățile fundamentale ale persoanei.

Total fals, neadevarat și mincinos.

O simplă privire chiar și a unui nespecialist ar fi stabilit ca acel raport nu este întocmit de pârât, ci de o cu totul alta persoană. Mai mult, nici nu este semnat de el.

Ca atare acest raport nu poate constitui o probă împotriva sa.

De asemenea i se imputa că a recrutat o persoană și astfel ar fi încălcat drepturile fundamentale ale persoanei.

Recrutarea nu s-a efectuat așa cum apreciază C.N.S.A.S. prin constrângere și dimpotrivă pe baza de „sentimente patriotice” apărarea patriei, respectiv a securității statului român constituia o obligație a fiecărui cetățean prevăzută în actele normative.

Astfel, Constituția din 1965 stipula că România este republica socialistă, stat al oamenilor muncii, suveran, independent și unitar (art. 1) și întreaga putere aparține poporului (art.2), apărarea patriei este o datorie de onoare a fiecărui cetățean (art.41) fidelitatea față de țară este sacra (art. 54).

Conform prevederilor stabilite prin ordinele de munca, pentru contracararea activităților de acest gen s-a acționat preponderent prin măsuri preventive gen influențare pozitivă, atenționare, avertizare, destrămarea de anturaje și numai în mod excepțional prin sesizarea organelor de cercetare penală.

Toate acestea însă, se desfășurau numai în baza legilor și ordinelor legale în vigoare, unele dintre ele fiind preluate și în metodologia de lucru a S.R.I. începând chiar cu Legea nr. 51/1991, referitoare la funcționarea și organizarea acestei instituții.

De remarcat că faptele pentru care sunt acuzat nu erau incriminate de Legea penală în vigoare la acea dată. În consecință, se impune respectarea cu desăvârșire a principiului universal valabil conform căruia nu există pedeapsă fără lege.

Legat de acest aspect Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, la care România este parte, prevede la art. 7 că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care în momentul săvârșirii nu constituia o infracțiune conform dreptului național sau internațional.

Aceeași Convenție interzice abuzul de drept (art. 17) și discriminarea (art. 14) pe care C.N.S.A.S. încearcă să le promoveze prin această acțiune în constatare, urmărind ca prin dovedirea mea ca ofițer al Securității să mă responsabilizeze pentru caracterul uneori represiv și lacunar al legislației comuniste. Ori acest lucru reprezintă un abuz de drept evident.

Învederează instanței și caracterul discriminatoriu al acțiunii atacate pentru că, prin admiterea ei, se încearcă să fie trase la răspundere cadrele de informații pentru activitatea desfășurată în contextul legal comunist, în timp ce după același tip de abordare, nu se acționează în același mod și față de alte categorii sociale care și-au desfășurat activitatea în același cadru legal, cum sunt procurorii care au instrumentat infracțiunile contra securității statului sau unele de drept comun, cum ar fi cele privind trecerile frauduloase ale frontierei de stat, la prevenirea cărora era angrenată și Securitatea, sau judecătorii care au dat sentințe în asemenea spete, etc.

În temeiul art. 29 din Legea nr. 47/1992, Curtea a sesizat Curtea Constituțională pentru soluționarea excepției de neconstituționalitate invocată de către pârât.

De asemenea, prin încheierea din 04.03.2011, Curtea a respins excepția de necompetență materială ca neîntemeiată.

Curtea observă că potrivit art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008 pentru a se putea constata calitatea de lucrător ai Securității trebuie îndeplinite următoarele condiții:

1. Persoana să aibă calitatea de ofițer, inclusiv acoperit, sau subofițer al Securității în perioada 1945-1989.

2. În calitatea menționată la punctul 1 să fi desfășurat activități prin care a suprimat sau a îngreunat drepturi și libertăți fundamentale ale omului.

1. Această condiție este îndeplinită deoarece pârâtul a avut gradele de locotenent (1970), locotenent major (1975), maior (1986, 1987, 1) (șef al Securității Orașului Roșiorii de Vede din cadrul Inspectoratului Județean de Securitate Teleorman (1986, 1988, 1987).

2. Și această condiție este îndeplinită deoarece activitățile desfășurate de către pârât, în calitate de angajat al fostei Securități, au suprimat următoarele drepturi și libertăți fundamentale: dreptul la inviolabilitatea domiciliului, secretul corespondenței, viață privată, prevăzute de art. 32 și art. 33 din Constituția României din 1965, art. 17 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și art. 12 din Declarația Universală a Drepturilor Omului; dreptul la libertatea de exprimare și libertatea opiniilor, prevăzute de art. 28 din Constituția României din 1965, coroborat cu art. 19 din Pactul Internațional privind Drepturile Civile și Politice și art. 19 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

Faptele pârâtului care au încălcat aceste drepturi sunt:

- pârâtul a dirijat o sursă aflată în legătura sa pe lângă o persoană urmărită de către Securitate pentru „manifestări la adresa orânduirii socialiste”. Astfel, pârâtul a instruit colaboratorul, după cum urmează: „să ne stabilească concepțiile și comentariile pe care acesta le face în legătură cu sistemul de organizare a învățământului de la noi în țară; persoanele cu care are relații mai apropiate. În acest sens i s-a indicat să se apropie mai mult de obiectiv, să-i câștige încrederea, astfel putând ajunge la discutarea problemelor ce ne interesează”.

- pârâtul a aprobat deschiderea dosarului de urmărire informativă pentru o persoană semnalată că „în diferite împrejurări îndeosebi pe navetă pe ruta Roșiori de Vede - Alexandria, în prezența mai multor persoane a colportat emisiunile ostile țării noastre transmise de posturilor de radio reacționare <Europa Liberă> și <Vocea Americii> și a făcut totodată afirmații denigratoare, unele grave, cu privire la politica partidului și statului nostru”. Pe cale de consecință, pârâtul a aprobat o serie de măsuri informativ - operative, cum ar fi:

> dirijarea rețelei informative pentru a stabili „a stabili ce comentarii face P. G. și cum le interpretează, și anturajul pe care-l are”;

> interceptarea corespondenței și a convorbirilor telefonice;

> „studierea deplasărilor efectuate de acesta în țară pentru a vedea dacă a mai contactat persoane cu care a fost în detenție. Același lucru se va urmări și la domiciliul său”.

- pârâtul a recrutat un informator „în scopul cunoașterii preocupărilor și tendințelor din rândul tineretului concentrat la liceul din orașul Videle”.

Din aceste motive, în baza art. 2 lit. a din O.U.G. nr. 24/2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 293/2008, Curtea va admite cererea și va constata existența calității pârâtului de lucrător al Securității.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE**

Admite cererea formulată de reclamantul CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU STUDIAREA ARHIVELOR SECURITĂȚII, cu sediul în București, sector 3, str. Matei Basarab nr.55-57, în contradictoriu cu pârâtul PISICĂ CLEMENT, cu domiciliul în Roșiori de Vede, [redacted], județ Teleorman.

Constată existența calității pârâtului de lucrător al Securității.

Cu recurs în 15 zile de la comunicare.

Pronunțată în ședință publică, azi, 15.04.2011.

**PREȘEDINTE
BÎCU VASILE**

**GREFIER
CONSTANTIN DOINA**

ROMANIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECTIA I
15.05.2011

Prezenta copie fiind conformă cu originalul, anexat în dosarul acestei instanțe nr. [redacted] se legalizează de [redacted]

CONFORM CU ORIGINALUL

Președintele instanței a fost înlocuit de [redacted] în data 12/2011. Președintele instanței a fost înlocuit de [redacted] în data 15.05.2011